

Teşviki sanayi kanununun 26 ıncı maddesinin tadil ve 42 inci maddesinin de ilgası hakkında 1/469 numaralı kanun lâiyhası ve İktisat ve Maliye Encümenleri mazbataları

T. C.

Başvekâlet

Muamelat Müdürlüğü

Şube 1

Sayı 6/2028

13 - V - 1929

B. M. M. Yüksek Reisliğine

Teşviki sanayi kanununun 26 ıncı maddesinin tadil ve 42 inci maddesinin de ilgası hakkında İktisat Vekâletince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetinin 8-V-1929 tarihli içtimasında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâiyhası esbabı mucibesile birlikte takdim olunmuştur .

Muktazasının ifasına ve neticesinin iş'arına müsaade buyrulmasını rica ederim efendim.

Başvekil
İsmet

Esbabı mucibe lâiyhası

1 — Teşviki Sanayi kanunundan istifade eden müessesatı sınıaiyeye ait muhtelif muamelâ-tının emin ve seri bir şekilde ifa edilebilmesi ve müessesenin mutasarrıf veya müstecirlerinde vaki olacak tebeddülden muafiyet muamelesinin müteessir olmaması için bu müesseselerde vukua gelecek her nevi tebeddüllerin kısa bir müddet zarfında alâkadar memurlara haber verilmesi zarurî görülerek bu maksatla teşviki sanayi kanununun 26, 27 inci maddelerine ahkâmı mahsusa vazi edilmişti. (Sınai bir müessesenin ahare devr veya icarı takdirinde o mües-sesenin istifade ettiği müsaade ve muafiyetler dahi aynen yeni sahip veya müstecire intikal eder. Ancak işbu deyr ve icar muamelesinin nihayet altı ay zarfında tahriren Ticaret Vekâletine ihbarı ve muafiyet ruhsatnamesinin tebdilinin talep edilmesi mecburidir. Aksi takdirde ruhsat-name hükümsüz addolunur.) diye yazılı bulunan 26 ıncı madde ahkâmına nazaran sahip veya müstecirleri değışen sınaî müesseler için altı ay zarfında müracaat edildiği takdirde bu gibi müesseselere evvelce verilen muafiyet ruhsatnameleri ahkâmı fasılasız tatbik ve muafiyetleri devam etmekte isede hali faaliyette bulunup aynen civar bir mahalle nakledilen bir müessese için teşviki sanayi kanununda bir kayıt ve sarahat bulunmadığından bu gibi müesseselerin muafiyet ruhsatna-mele rinin nakil tarihinden itibaren iptali ve nakledilen mahal için yeniden muafiyet ruhsatnamesi verilmesi zarureti hasıl olmaktadırki bu şekle göre nakil edilen sınaî müessese nakil tarihile yeni ruhsatnamesi arasında geçen müddet için muafiyetten istifade edememekte ve bu suretle mağdur bir vaziyette kalmaktadır.

Bununla beraber bu vaziyet muafiyet muamelesinin inkitamı mucip olduğundan muamelâtın teşevvüşüne dahi sebebiyet vermektedir.

Bu itibarla teşviki sanayi kanununun 26 ıncı maddesine nakil hadiselerinin dahi ithali zarurî görülerek merbut kanun lâiyhası tanzim edilmiştir.

2 — 929 Tarihli teşviki sanayi kanunundan istifade eden 470 müessesenin 281 kadarı 340 tarihinden sonra muafiyet ruhsatnamesi istihsal edebilmişlerdir. Bunlardan büyük bir kısmı 1055 numaralı teşviki sanayi kanununun 42 inci maddesinde tayin edilen müddet zarfında müracaat ederek ruhsatnamelerini tebdil etmişlerse de bir kısmı takriben 10 müessese müddeti kanuniyesinin geçmesinden sonra müracaat etmiş olduklarından bunlara tebdilen yeni muafiyet ruhsatnamesi verilmemiştir. Bu müesseseler henüz yeni teşekkül etmiş ve ancak son senelerde muafiyet ruhsatnamesi alabilmiş olduklarından müsaade ve muafiyatten kâfi derecede istifade edememişlerdir. Bu itibarla henüz lâıyık veçhile terakki ve inkişaf edemiyerek müşkülâtla çalışabilmekte bulunan bu müesseselerin, ecnebî mamulâtile rekabet edebilmeleri mümkün olmadığı gibi aynı başlarında Teşviki Sanayi Kanunundan istifade ederek müsaade ve muafiyetlere istinaden çalışabilen aynı nevi müesseseler mamulâtile dahi rekabet edebilmelerine imkân yoktur. Binaenaleyh bu müesseselerin kapanmalarına mani olmak için emsallerinin istifade etmekte olduğu muafiyetlerden bunların dahi istifade ettirilmesi zarurî görülmektedir.

Bunun için Teşviki Sanayi Kanununun 42 inci maddesile tahdit edilen müracaat müddetinin kaldırılması ve mezkûr maddenin tamamen kanundan çıkarılması lüzumlu görülerek bu maksatla merbut kanun lâıyhası tanzim edilmiştir.

T. B. M. M.

İktisat Encümeni

Karar № 5

Esas № 1/496

20 - XI - 1929

İktisat Encümeni mazbatası

YÜKSEK REİSLİĞE

Teşviki sanayi kanununun 26 ucu maddesinin tadili ve 42 inci maddesinin ilgası hakkındaki kanun lâıyhası İktisat Vekili Beyin huzurile tetkik ve müzakere edildi.

Muhtacı teşvik olan sınaî müesseselerimizin himayesile beraber bunlara karşı yapılacak muamelenin de seyyanen olması lâzım geleceğini tabii gören encümenimiz kanun lâıyhasını esas itibarile kabul eylemiştir.

Hükûmetin esbabı mucibesinde de tafsilâtile beyan olduğu veçhile ruhsatnameli olan sınaî müesseselerin sahip veya müstecirlerini değiştirdikleri zaman teşviki sanayi kanununun bahşylediği muafiyet ve müsaadattan fasılasız bir surette istifade temin edebilmeleri mümkün iken yerlerini değiştiren bu gibi müesseselerin aynı muameleye tabi tutulmamaları hem idarî muamelâtın teşevvüşüne ve hem de evvelce yardıma muhtaç olduğu takarrür eden her hangi sınaî bir müessesenin mahdut bir müddet için olsun mağduriyetine ve dolayisile kuvvei istih-saliyesinin azalmasına sebebiyet verdiğinden birinci maddenin aynen kabulü encümenimizce muvafık görülmüştür.

Teşviki sanayi kanununun 42 inci maddesinin ilgasına dair olan ikinci maddenin ise Hükûmet tarafından takip edilen gayeyi bihakkın temin edebilecek bir tarzda tadil olunması tensip edilmiştir. Filhakika Hükûmetin takip ettiği gaye 1927 senesi nihayetine kadar müracaat edememiş olanların da teşviki sanayi kanununun bahşylediği muafiyetlerden istifadelerini temindir. Bu maksadın husulu zımında 42 inci maddenin ilgası cihetine gidilmek maksat haricinde bazı müsaadatta bulunmuş olmağlığı da intaç edebileceğinden yalnız 42inci madde-deki müddetin tayyi ile iktifa edilmek üzere madde mezkûrenin ona göre tadilen kabulü daha ziyade muvafık görülmüş ve diğer maddelerde aynen kabul edilmiştir.

Bermucibi havale Maliye Encümenine arzolanmak üzere Riyaseti Celileye takdim kılınmıştır.

Reis Burdur <i>Mustafa Şeref</i>	M. M. Mardin <i>Ali Rıza</i>	Kâ. Na. Mardin <i>Ali Rıza</i>	Âza Konya <i>A. Hamdi</i>	Âza Manisa <i>Yaşar</i>	Âza Mardin <i>Nuri</i>
Âza <i>Emin</i>	Âza Denizli <i>Emin Aşlan</i>	Âza <i>M. Rahmi</i>			

T. B. M. M.

Mal. Encümeni

Karar № 10

1 - XII - 1929

Maliye Encümeni mazbatası

YÜRSEK REİSLİĞE

Teşviki sanayi kanununun 26 ıncı maddesinin tadili ve 42 inci maddesinin ilgası hakkında Başvekâletin 13-3-1929 tarih ve 6/2023 numaralı tezkeresine merbut İktisat Vekâletinin esbabı mucibe lâyihası ve İktisat Encümeninin mazbatasile kanun. lâyihaları Encümenimize havale edilmekle memuru mahsusu huzurile müzakere ve tetkik edildi.

Muhtacı teşvik olan sanayi müesseselerimizin himayesine ve cümlesi hakkında seyyanen muamele icrasına mütedair bulunan esbabı mucibe lâyihası heyeti umumiyesi Encümenimizce dahi kabul edilmiştir.

Maddelerin müzakeresine geçildikte 26 ıncı mdde Hükümetin teklifi ve 42 inci medde dahi Encümenin tadili veçhile kabul edilerek İktisat Encümeninin noktai nazarına Encümenimizce dahi iştirak eylemiş olmakla Heyeti Umumiyyeye arzolanur.

Maliye Encümeni Reisi	Mazbata Muharriri	Kâtip	Âza	Âza	Âza
	Bayazıt	Kayseri		İzmir	Kocaeli
	<i>İhsan</i>	<i>A. Hilmi</i>	<i>Emin</i>	<i>Kâmil</i>	<i>ReşitSaffet</i>

Hükümetin teklifi

Teşviki Sanayi Kanununun 26 ıncı maddesinin lebdil ve 42 inci maddesinin ilgasına dair Kanun

MADDE 1 — Teşviki sanayi kanununun 26 ıncı maddesi şu suretle tadil edilmiştir:

Sınaf bir müessesenin ahire devir veya icarî takdirinde o müessesenin istifade ettiği müsaade ve muafiyetler dahi aynen yeni sahip veya müstecire intikal ve müessesenin başka yere nakli halinde muafiyetler aynen devam eder. Ancak iş bu nakıl, devr veya icar muamelesiden 6 ay zarfında tahriren İktisat vekâletine ihbari ve muafiyet ruhsatnamesinin teb-

İktisat Encümeninin tadili :

Teşviki Sanayi Kanununun 26 ve 42 inci maddelerinin tadili hakkında kanun lâyihası

BİRİNCİ MADDE— Aynen kabul edilmiştir.

dilini talep edilmesi mecburidir. Aksi takdirde ruhsatname hükümsüz addolunur.

MADDE 2 — 42 nci madde ahkâmı mülgadır.

MADDE 3 — Bu kanunun ahkâmını icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

Baş V.	Ad. V.	M. M. V.	Da. V.
İsmet	M. Esat	M. Abdülhalık	Ş. Kaya
Ha. V.	Ma. V.	Mf. V.	
D. T. Rüştü	Ş. Saracoğlu	Cemal Hüsnü	
Na. V.	İk. V.	S. İ. M. V. V.	
Recep	M. Şakir	Recep	

İKİNCİ MADDE — Bu kanunun neğrinden evvel muafiyet ruhsatnamesi almış bulunan bilümüm müesseseler 1 kânunevel 329 tarihli Teşviki Sanayi Kanunu muvakkatinin hitamı müddetine kadar eski müsaade ve muafiyetlerden istifadeye devam edebilirler ; bunlardan müracaat edenler sınıflarına göre ve bu kanun ahkâmına tevfikan yeniden muafiyet ruhsatnamesi almak hakkım haizdirler.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Aynen kabul edilmiştir.